

adi ortaklıkta imtiyazlı ortaklık yönetim yetkisine sahip ortağın bu yetkisinin kaldırılmasına ilişkin yönetim kurulu kararının iptali istemine ilişkin mahkeme kararı

T.C.

Yargıtay

3. Hukuk Dairesi

E: 2014/16529 K: 2015/3667 K.T.: 09.03.2015

Taraflar arasındaki adi ortaklık sözleşmesinin değiştirilmesine ilişkin kararın iptali davasının yapılan yargılaması sonucunda, davacı Metin'in açtığı davanın aktif ve davacı A... İnşaat A.Ş.'nin, davalılar Ö.F., Z., A.S. ve Ö.'ye karşı açtığı davanın ise pasif husumet ehliyeti yokluğu nedeniyle reddine, davacı A... İnşaat A.Ş.'nin, davalı adi ortaklar A... İnşaat A.Ş. ile diğer davalı şirketler aleyhine açtığı davanın kabulüne yönelik olarak verilen hüküm, süresi içinde davalılardan A... İnşaat A.Ş. ve V... İnşaat Ltd. Şti. vekili ile davalı M... Yapı Ltd. Şti. vekili tarafından duruşma istemli olarak temyiz etmiş iseler de, sonradan verdikleri ek dilekçeler ile duruşma isteminden vazgeçtiklerinden, evrak üzerinde inceleme yapılmasına karar verildi, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Davacılar vekili dilekçesinde; TOKİ'nin mülkiyetinde bulunan B... Ş... Mah. 1227 Ada, 1 sayılı parsel üzerine, gelir paylaşımı esasına göre yapılacak inşaat için davacı ve davalı

şirketlerin ORTAK GİRİŞİM olarak teklif verip, 13.05.2010 tarihli ihale ile üstlendikleri işlerin yapılması için, davacı ve davalı şirketler arasında kurulan, A... – M... Yapı – A...-K... V... Ortak Girişimi ünvanlı adi ortaklık sözleşmesinin 24.06.2010 tarihinde imzalandığını, bu sözleşmenin 5. maddesinde 150.000 TL nin üzerindeki işlemlerde, adi ortaklığın temsil ve ilzamının pilot ortak olan, davalı A... İnşaat A.Ş. ile davacı A...-K... İnşaat AŞ. ve diğer şirketlerden herhangi birinin seçtikleri yönetim kurulu asil üyelerinin birlikte atacakları üçlü imza ile gerçekleştirileceğinin kararlaştırıldığını, sözleşme yapıldıktan sonra adi ortaklığın, K... F... adıyla bilinen inşaat projesine, inşaat ruhsatlarını alarak başladığını, inşaatın halen devam ettiğini, ancak taraflar arasında çıkan ihtilaf nedeniyle 21.08.2013 tarihinde yapılan yönetim kurulu toplantısında, oyçokluğu ile alınan 74 sayılı karar ile 24.06.2010 tarihli ilk sözleşmede müvekkili davacı şirkete, davalı A... İnşaat A.Ş. dışındaki diğer davalı şirketlere göre tanınmış olan imtiyazlı imza yetkisinin kaldırılarak ve davalı M... Yapı Ltd. Şti. ne imtiyazlı imza yetkisi verildiğini, bundan sonra bu yeni karar uyarınca, Bakırköy 22. Noterliği'nin 26.08.2013 tarih ve 28979 yevmiye nolu imza sirküleri tanzim edilip yürürlüğe konulduğunu, halbuki bu yeni kararın TBK'nın 624. maddesi uyarınca oybirliği ile alınması gerektiğini ileri sürerek; 21.08.2013 tarih ve 74 sayılı Yönetim Kurulu Kararının ve bu karar uyarınca çıkartılan imza sirkülerinin iptaline karar verilmesini istemiştir.

Davalı Ömer vekili cevap dilekçesinde; davanın husumet yokluğu nedeni ile reddini dilemiştir.

Dahili davalı M... Yapı Ltd. Şti. ile A... İnşaat A.Ş. ve diğer davalılar vekili cevap dilekçelerinde; taraflarca imzalanan adi ortaklık sözleşmesinin 5. maddesinde, TBK'nın 624/2 maddesinde yer alan düzenlemeye paralel olarak yönetim kurulu kararlarının asil üyelerin oy çokluğu ile alınacağını kararlaştırıldığını, iptali istenilen yönetim kurulu kararının

da bu düzenlemeye uygun olarak oy çokluğu ile alındığını, ayrıca adi ortaklığın konusunu oluşturan işler ile ilgili olarak dava dışı şirketler ile imzalanması gereken sözleşmeleri imzalamaktan kaçınan ve iş ortaklığının belli dönemlerinde, payına düşen ödemeyi TOKİ'ye yapmayan ve projenin aksamadan yürümesi için kendileri tarafından TOKİ'ye yapılan ödemelerin takibine itiraz eden ve itirazın iptali davaları açılmasına neden olan ve sonuç olarak adi ortaklığın faaliyetini engelleme çabası içinde bulunan davacı şirkete, Büyükçekmece 2. Noterliği aracılığı ile 13.05.2013 ve 17.06.2013 tarihli iki ayrı ihtarnamenin gönderildiğini, adi ortaklık işlerinin yürütülemez hale geldiğini, bu durumun davalı şirketler için TBK'nın 629. maddesinde düzenlenen haklı sebebi oluşturduğunu, bu nedenle ileride geri dönülemez sonuçların meydana gelmemesi için, yönetim yetkisinin 21.08.2013 gün ve 74 sayılı kararla değiştirildiğini savunarak; davanın reddini istemişlerdir.

Mahkemece; "adi ortaklığın, davacı ve davalı ticaret şirketler tarafından oluşturulması nedeniyle, davacı Metin ile davalılar Ö.F., Z., A.S. ve Ö.'nün aktif ve pasif dava ehliyetlerinin bulunmadığı, iptali istenen yönetim kurulu kararı ile adi ortaklık sözleşmesinin temelinde değişiklik yapıldığı, bu tür bir değişikliğin TBK'nın 624 ve devamı maddeleri gereğince ancak, oy birliği ile yapılabileceği, davacı tarafın bu değişikliklere onay vermemesi nedeniyle alınan yönetim kurulu kararının hukuka aykırı olduğu" gerekçesiyle; davacı M.'nin açtığı davanın aktif ve davacı A...-K... İnşaat A.Ş. nin, davalılar Ö.F., Z., A.S. ve Ö.'ye karşı açtığı davanın ise pasif husumet ehliyeti yokluğu nedeniyle reddine, davacı A...-K... İnşaat A.Ş.'nin davalı A... İnşaat AŞ. ve diğer davalı şirketler aleyhine açtığı davanın kabulü ile 21.08.2013 gün ve 74 sayılı yönetim kurulu kararının iptaline, iptal edilen karar uyarınca çıkarılan imza sirkülerinin tedbiren uygulanmamasına karar verilmiş; hüküm, davalılardan A... İnşaat A.Ş. ve V... İnşaat Ltd. Şti. ve davalı M... Yapı Ltd. Şti. vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

Dava; adi ortaklıkta, imtiyazlı ortaklık yönetim yetkisine sahip ortağın, bu yetkisinin kaldırılmasına ilişkin yönetim kurulu kararının iptali istemine ilişkindir.

Davacı şirket ile davalı şirketler arasında imzalanan 24.06.2010 tarihli sözleşme ile adi ortaklığın kurulduğu şeklişmesizdir.

24.06.2010 tarihli Adi Ortaklık Sözleşmesinin 5/3 maddesinde aynen şöyle denilmektedir. “İş bu ortaklık, işin başından sonuna kadar muhatabı şirket nezdinde ve diğer resmi ve özel kuruluşlarda olmak üzere 150.000 TL üstünde her türlü temsil ve ilzama, pilot ortak A... TURİZM SANAYİ VE TİC. A.Ş. tarafından seçilen yönetim kurulu asıl üyesi ve özel ortaklardan A...-K... İNŞAAT TÜKETİM MADDELERİ TİC. LTD. ŞTİ. tarafından seçilen yönetim kurulu asıl üyesi ve diğer özel ortaklardan herhangi birinin seçtiği yönetim kurulu asıl üyelerinin birlikte müştereken şirket ünvanı ya da kaşesi altında atacakları üçlü imza ile gerçekleştirilebilecektir”.

Görüldüğü gibi, sözleşmenin bu maddesinde pilot ortak davalı A... A.Ş. yanında, davacı A...-K... İnşaat Ltd.Şti’ne adi ortaklığın 150.000 TL üzerindeki her türlü işlemi için İMTİYAZLI ORTAK statüsü tanındığı anlaşılmaktadır.

Adi ortaklıkta, ortaklık kararlarının alınma şeklini düzenleyen TBK’nın 624. maddesinde ise; “Ortaklığın kararları, bütün ortakların oybirliğiyle alınır.

Sözleşmede kararların oy çokluğuyla alınacağı belirtilmişse çoğunluk, ortak sayısına göre belirlenir.” hükmünü içermektedir.

Yine adi ortaklıkta yönetici ortağın, yönetim yetkisinin sınırlandırılmasını düzenleyen TBKnın 629. maddesinde; “Ortaklık sözleşmesiyle ortaklardan birine verilen yönetim yetkisi, haklı bir sebep olmaksızın, diğer ortaklarca kaldırılamaz ve sınırlanamaz.

Ortaklık sözleşmesinde yetkinin kaldırılamayacağına ilişkin bir hüküm bulunsa bile, haklı bir sebep varsa, diğer ortaklardan her biri yönetim yetkisini kaldırabilir.

Haklı sebepler, özellikle yönetici ortağın görevini aşırı ölçüde ihmal etmesi veya iyi yönetim için gerekli olan yeteneği kaybetmesi durumlarında vardır.” hükmü bulunmaktadır.

Somut olayda; davacı şirket, 24.06.2010 tarihli adi ortaklık sözleşmesiyle kendisine verilen imtiyazlı ortaklık temsil yetkisinin, TBK’nın 624/1. maddesi uyarınca, ancak oybirliği ile geri alınması gerekirken, yasa hükmüne uyulmadan (150.000 TL nin üzerindeki işlemlerde ortaklığı temsil ve ilzam etme konusundaki imtiyazlı yönetim yetkisinin), davalı şirketlerin atadığı asil üyelerin oyçokluğu ile aldıkları 21.08.2013 tarihli yönetim kurulu kararı ile kaldırıldığını ileri sürerek iptalini istemekte, davalı şirketler ise; adi ortaklığa ait işlerin yürütülmesi için gerekli sözleşmeleri gönderilen ihtarnamelere rağmen imzalamayan ve diğer görevlerini yapmayan davacı şirketin, bu davranışının, TBK’nın 629. maddesinde düzenlenen haklı sebep oluşturması nedeniyle, davacı şirkete verilen imtiyazlı yönetim yetkisinin kaldırıldığını, oy çokluğu ile alınan kararın gerek sözleşmenin 5. maddesine, gerekse TBK. nin 624/2. maddesi hükmüne uygun olduğunu savunmaktadırlar.

TBK’nın 624/1. maddesi uyarınca; ortaklığın kararlarını, bütün ortaklar oybirliğiyle alacaklardır. Ortaklık sözleşmesinin 5. maddesinin 6. paragrafında sözü edilen; “oyçokluğu ile alınacak kararlar” ortaklığın dışarıya, yani üçüncü kişiler nezdinde temsil ve ilzamı ile ilgilidir.

Ancak, davalılar, davacı yönetici imtiyazlı ortağın, adi ortaklık işletmesinin yürütülmesi için gerekli sözleşmeleri imzalamadığını, iş ortaklığının belli dönemlerinde payına düşen ödemeleri TOKİ’ye yapmadığını, bu ödemelerin davalı şirketlerce davacı adına yapıldıktan sonra, davacı ortak şirket aleyhine yaptıkları icra takibine, davacı şirketin

itiraz etmesi nedeniyle, itirazın iptali davaları açmak zorunda kaldıklarını, bu konuda açtıkları davaların halen devam ettiğini, davacı şirkete gönderilen ihtarların da sonuçsuz kaldığını ve davacının adi ortaklığın faaliyetlerini engelleme çabası içinde olduğunu savunmaktadırlar.

TBK'nın 629/1. maddesinde, ortaklık sözleşmesiyle ortaklardan birine verilen yönetim yetkisinin haklı bir sebep olmaksızın diğer ortaklarca kaldırılamayacağı ve sınırlandırılmayacağı kabul edilmekte ise de, aynı maddenin ikinci fıkrasında, haklı bir neden olması halinde diğer ortaklardan her birinin yönetim yetkisini kaldırabileceği öngörülmüştür.

0 halde, davalılar davacı şirketin ortaklığın faaliyetlerini engellediğini ve üzerine düşen edimleri yerine getirmediğini, bu davranışlarıyla adi ortaklığın yükümlülüğünde olan işleri yapamaz hale geldiğini savunduklarına göre, mahkemece; davalı ortakların TBK'nın 629. maddesine göre yaptıkları bu savunma üzerinde durulup, dayandıkları ihtarname ve diğer deliller incelenip, gerekli araştırma ve inceleme yapılarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, TBK'nın 629. maddesindeki hükümler gözardı edilerek yazılı olduğu gibi hüküm kurulması isabetsizdir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı adi ortaklık şirketlerinin temyiz itirazları yerinde olduğundan kabulü ile hükmün HUMK'un 428. maddesi gereğince **(BOZULMASINA)** ve peşin alınan temyiz harçlarının istek halinde temyiz edenlere iadesine, 09.03.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.